

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 7T/41/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7915010141
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7915010141.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov samosudcom JUDr. Ladislavom Bujňákom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. 7. 2015 v Trebišove, takto

r o z h o d o l :

1/ Obžalovaný Z. Š. H. B. J. C. G. , B.. X.X.XXXX v Trebišove, trvale bytom Č., Č..XXX, bez pracovného pomeru, t. č. vo väzbe v ÚVV Košice,

2/ Obžalovaný Y. X. H. I. C. R. , B.. XX.X.XXXX v Trebišove, trvale bytom W., C. XX/XX, bez pracovného pomeru, t.č. vo väzbe v ÚVV Košice,

je v i n n ý , ž e

- dňa 4.6.2014 okolo 01.00 hod. v objekte autobusovej stanice SAD na ul. Komenského v Trebišove v podnapitom stave a za účasti ml. H. Z., B.. XX.X.XXXX a Y. X. došli k poškodenému N. B., od ktorého si pýtali cigaretu, a keď im poškodený N. B. povedal, že cigarety nemá, tak mu C. Z.Á. Š. výhradne odpovedal „do piči daj cigaretu, bo ci prijebem“ a vzápätí poškodenému strčil ruku do ľavého vrecka teplákov, z ktorých mu vytiahol mobilný telefón zn. Sony Ericsson, oranžovo bielej farby, bez pamätovej karty, bez batérie a SIM karty, 1 plynový umelohmotný zapaľovač zelenej farby, 2 prstene z bieleho kovu a finančnú hotovosť 3.-€, ktoré veci mu vypadli z ruky na zem a vzápätí udrel raz rukou poškodeného N. B. do tváre a hneď na to udrel poškodeného aj obžalovaný Y. X., avšak zranenie mu nespôsobili, kedy sa poškodenému N. B. podarilo z miesta činu ujsť a obžalovaný Z. Š. si následne z odcudzených vecí prisvojil zapaľovač a obžalovaný Y. X. mobilný telefón a prsteň z bieleho kovu patriace poškodenému, ktorému týmto konaním spôsobili celkovú škodu na odcudzených veciach vo výške 13,10 €, pričom obžalovaný Z. Š. sa skutku dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 4T/239/98 zo dňa 16.7.1998 bol právoplatne odsúdený okrem iného i za trestný čin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 9 ods.2 k § 234 ods.1 a iné Tr.zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ďalším rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 1T 107/99 z 3.6.1999 bol právoplatne odsúdený okrem iného aj za trestný čin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 9 ods.2 k § 234 ods.1, ods.2 písm.b/ a iné Tr.zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody a taktiež rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 1T 257/02 z 19.9.2002 bol právoplatne odsúdený okrem iného aj za trestný čin lúpeže ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods.1, § 234 ods.1, ods.2 písm.b/ a iné Tr.zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, pričom všetky uvedené tresty aj vykonal,

t e d a

obžalovaný Z. Š.

- spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a uvedený trestný čin spáchal napriek tomu, že už bol za takéto trestné činy dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody,

obžalovaný Y. X.

- spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci,

t ý m s p á c h a l i

obžalovaný Z. Š.

- zločin lúpeže podľa § 188 ods.1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona s poukazom na § 47 ods.2 Trestného zákona,

obžalovaný Y. X.

- zločin lúpeže podľa § 188 ods.1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona.

Z a t o i m u k l a d á :

1.Obžalovaný Z.Á. Š.:

Podľa § 188 ods. 1, § 37 písm. m/, § 38 ods. 4, § 47 ods.2 Trestného zákona na trest odňatia slobody na d o ž i v o t i e .

Podľa § 48 ods. 3 písm. a/ Trestného zákona pre výkon uloženého trestu odňatia slobody na doživotie ho zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

2.Obžalovaný Y. X.:

Podľa § 188 ods.1, § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. h/, m/, § 38 ods.2, § 42 ods.1 Trestného zákona na s ú h r n ý trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods.2 písm.a/ Trestného zákona pre výkon uloženého trestu odňatia slobody ho zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods.2 Trestného zákona z r u š u j e výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 2.4.2015 sp.zn. 7T/125/2014, právoplatného dňa 2.4.2015, ktorým bol uznaný za vinného pre prečin krádeže podľa § 212 ods.1 Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka, výkon ktorého bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov a ktorým bol súčasne zrušený rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 1.10.2013 sp.zn. 5T/142/2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal dňa 26.3.2015 na tunajší súd obžalobu na obvinených Z. Š. H. Y. X. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods.1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, u obvineného Z. Š. s poukazom na ustanovenie § 47 ods.2 Trestného zákona.

Pre úplnosť súd dodáva, že v tejto trestnej veci bola pôvodne podaná obžaloba zo strany Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 9.10.2014, pričom bola pridelená na rozhodnutie sudcovi tunajšieho súdu JUDr. Mariánovi Sopoligovi a bola zapísaná pod sp. zn. 3T/117/2014. Uznesením zo dňa 30.10.2014 však súd túto obžalobu odmietol a vrátil vec prokurátorovi, nakoľko dospel k záveru, že v tomto prípade je nevyhnutné u obžalovaného Z. Š. doplniť dokazovanie, a to pribratím znalca z odboru zdravotníctva, odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, nakoľko u tohto obvineného prichádza do úvahy uloženie trestu odňatia slobody na doživotie s poukazom na § 47 ods.2 Trestného zákona. V dôsledku podanej sťažnosti zo strany prokurátora dal okresnému súdu za pravdu aj odvolací súd, keď uznesením zo dňa 17.12.2014 zamietol sťažnosť prokurátora.

Následne bolo v prípravnom konaní pokračované, a to pribratím znalca z odboru psychológie za účelom vypracovania znaleckého posudku na obvineného Z. Š.. Po takto doplnenom dokazovaní v rámci prípravného konania prokurátor tunajšej prokuratúry opätovne podal obžalobu na tunajší súd dňa 26.3.2015, no vzhľadom na skutočnosť, že v tom čase v dôsledku zmeny v rozvrhu práce už sudcovi JUDr. Mariánovi Sopoligovi neboli pridelované spisy, vec napadla sudcovi tunajšieho súdu JUDr. Ladislavovi Bujňákovi, ktorý sa stal zákonným sudcom v tejto trestnej veci.

Taktiež považuje súd za potrebné hneď úvodom uviesť, že po podaní obžaloby súd zvažoval, či má byť táto trestná vec prejednávaná samosudcom alebo senátom, pričom dospel k záveru, že namieste je postup v súlade s § 349 Trestného poriadku, keďže samosudca vykonáva konanie o prečinoch a zločinoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horného hranica neprevyšuje 8 rokov. Obžaloba na oboch obvinených bola podaná pre zločin lúpeže podľa § 188 ods.1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, kde je trestná sadzba 3 až 8 rokov a u obvineného Z. Š. aj podľa § 47 ods.2 Trestného zákona. Je síce pravdou, že podľa ustanovenia § 47 ods.2 Trestného zákona /zásada trikrát a dosť/ u obvineného Z. Š. prichádza do úvahy aplikovanie tejto zásady, a teda uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, resp. uloženie trestu odňatia slobody na 25 rokov, nie však trestu odňatia slobody pod 20 rokov. Je teda evidentné, že v prípade obvineného Z. Š. by súd nemal uložiť trest odňatia slobody pod 20 rokov, avšak podľa názoru súdu ani táto skutočnosť nič nemení na tom, že príslušným na konanie v tejto veci je Okresný súd Trebišov a že táto trestná vec má byť prejednávaná samosudcom a nie senátom. Ak by totiž súd mal za to, že v prípade obvineného Z. Š. nebude možné uložiť trest odňatia slobody pod 20 rokov, nebola by ani daná vecná príslušnosť Okresného súdu Trebišov, ale bola by daná vecná príslušnosť okresného súdu v sídle krajského súdu, a teda Okresného súdu Košice I, ktorý v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vykonáva konanie o obzvlášť závažných zločinoch, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov. V tomto prípade tomu tak nebolo, nakoľko sa jedná o zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, teda je daná príslušnosť samosudcu Okresného súdu Trebišov, pričom uvedené vyplýva taktiež z konštantnej judikatúry súdov.

Konajúci samosudca prednostne a urýchlene v súlade s § 238 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol o väzbe obvinených tak, že uznesením zo dňa 9.4.2015 ich ponechal vo väzbe, nakoľko dôvod väzby aj naďalej trvá a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Vzhľadom na právoplatnosť tohto rozhodnutia bezprostredne po jeho vyhlásení, bol vytýčený termín hlavného pojednávania na deň 7. 5. 2015.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný Y. X. prehlásil v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku, že sa cíti byť vinný zo skutku uvedeného v obžalobe a následne súd na návrh prokurátora prijal vyhlásenie obžalovaného a konštatoval, že dokazovanie v rozsahu viny nebude vykonávať a v jeho prípade vykoná dôkazy súvisiace s výrokom o treste alebo ochrannom opatrení. Naopak obžalovaný Z. Š. v zmysle § 257 ods.1 Trestného poriadku prehlásil, že sa necíti byť vinným zo skutku uvedenom v obžalobe.

Následne súd pristúpil k vykonaniu dokazovania v súlade s podanou obžalobou zo strany prokuratúry, najmä pokiaľ ide o preukázanie viny, resp. neviny obžalovaného Šandora a následne taktiež k vykonaniu dokazovania pokiaľ ide o uloženie trestov pre oboch obžalovaných.

Z výpovede obžalovaného Z. Š. súd zistil, že trestnú činnosť jemu kladenú za vinu od začiatku popiera a v podstate zotrval na svojej výpovedi z prípravného konania. Uviedol, že je pravdou, že bol spoločne so spoluobžalovaným Y. X. a ďalšími dvomi osobami (Y. X. H. H. Z.) v tú noc na autobusovej stanici v Trebišove, kedy pristúpili k jednému Rómovi, aby si od neho vypýtali cigarety. No bolo to slušnou formou, podľa jeho tvrdení vôbec sa poškodenému nevyhrážal a ani ho neudrel a keď odchádzal preč, už len videl ako ostatní traja napadli tohto poškodeného. V rámci svojej výpovede doplnil, že či už poškodený alebo aj spoluobžalovaný a ďalšie dve prítomné osoby chcú celý tento incident hodiť naňho, nakoľko vedia o tom, že už bol v minulosti za lúpež viackrát trestaný. Taktiež doplnil, že tie tri osoby, ktoré napadli poškodeného, on sám odťahoval od poškodeného, vyzýval ich k tomu, aby ho nechali na pokoji a zrejme z toho dôvodu si aj samotný poškodený myslí, že ho mal napadnúť aj obžalovaný Z. Š.. Pokiaľ ide o zapaľovač, ktorý bol u neho nájdený hliadkou polície a ktorý patril poškodenému, túto skutočnosť priznal a ozrejmil ju tak, že zapaľovač našiel na zemi, zodvihol ho, aby si pripálil cigaretu a následne si ho odložil

do vrecka. Záverom doplnil, že policajti u neho nenašli okrem spomínaného zapaľovača ani mobil a ani nič iné, čo by dokazovalo jeho prepojenie s touto lúpežou.

Súd vypočul taktiež obžalovaného Y. X., ktorý síce učinil vyhlásenie v zmysle § 257 ods.1 Trestného poriadku, že sa cíti byť vinný zo skutku uvedeného v obžalobe, no to nevylučuje možnosť jeho výsluchu o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti v súlade s § 257 ods.8 veta posledná Trestného poriadku. Pre úplnosť súd dodáva, že obžalovaný Y. X. nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného Z. Š. z dôvodu objektivity ich výpovedí. Z jeho výpovede bolo zistené, že skutok sa stal presne tak, ako je uvedený v obžalobe prokurátora. Spresnil, že celé toto konanie inicioval obžalovaný Z. Š., ktorý nabádal obžalovaného Y. X. ako aj ďalšie dve osoby, a to H. Z. H. Y. X. k tomu, aby pristúpili k poškodenému a následne obžalovaný Š. na tohto Róma zlostne zakričal „do piči, daj cigaretu, bo ci príjem“, hneď na to obžalovaný Š. rýchlo vopchal ruku do vrecka teplákov poškodeného a keď ju z vrecka vytrhol, obžalovaný Y. X. videl ako mu z ruky vypadol mobilný telefón, zapaľovač a nejaký prsteň. Vzápätí obžalovaný Š. udrel druhou rukou poškodeného do tváre a ani nevie čo ho to napadlo, keď taktiež obžalovaný Y. X. udrel dlaňou ruky do tváre poškodeného. Na to poškodený začal utekať smerom ku Kauflandu, pričom obžalovaný Y. X. sa za ním ešte rozbehol, no poškodenému sa podarilo utiecť. Obžalovaný Y. X. taktiež uviedol, že predchádzajúca výpoveď spoluobžalovaného Z. Š. nie je pravdivá a je vymyslená. Dodal, že sám Z. Š. povedal, aby získaný mobil predali, aby tak mali nejaké peniaze na zakúpenie toluénu na fetovanie. Y. X. ešte doplnil, že obžalovaný Š. ho presviedčal, aby celú lúpež zobral on sám na seba a povedal mu, že mu hrozia tak asi 3 roky basy, nakoľko jemu samému by určite hrozil trest vyšší, keďže už bol v minulosti viackrát za lúpež odsúdený.

Súd vykonal taktiež ďalšie dokazovanie, a to výsluchom svedkov Y. X., H. Z., ktorí boli prítomní pri celej udalosti, ako aj samotného poškodeného N. B.. Pokiaľ ide o výpoveď svedka Y. X., tento svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní zmenil, v porovnaní s jeho výpoveďou z prípravného konania. V rámci prípravného konania tento svedok vypovedal v podstate totožne ako celú udalosť opísal obžalovaný Y. X., avšak na hlavnom pojednávaní súdu výpoveď zmenil a uviedol, že v ten deň bol spoločne s oboma obžalovanými a s H. Z. na autobusovej stanici, kde prehľadávali smetné koše, pričom obžalovaný Š. si vypýtal cigaretu od jedného cigána, ktorý povedal, že cigaretu nemá a následne Š. odišiel preč a vôbec poškodeného nezbil. Vzápätí všetci traja, teda obaja obžalovaní a aj H. Z., išli domov. Na návrh prokurátora bola prečítaná zápisnica o skoršej výpovedi svedka z prípravného konania a svedok bol vyzvaný, aby odstránil rozpory vo svojich výpovediach, pričom bol opätovne poučený o význame svedeckej výpovede a o následkoch krivej výpovede a opätovne zotrval na svojom tvrdení a vyjadrení z hlavného pojednávania, teda že ani jeden z obžalovaných poškodeného neudrel a nenapadol. Svedok nevedel uviesť prečo pred vyšetrovateľom v prípravnom konaní vypovedal inak ako pred súdom, a teda rozpor vo svojich výpovediach v podstate nedokázal odstrániť.

Z výpovede samotného poškodeného N. B. súd zistil, že v tú noc sedel na lavičke na autobusovej stanici v Trebišove a čakal na autobus do Nižného Žipova, kedy k nemu pristúpili štyria Rómovia a začali sa pýtať, či nemá cigarety a keď povedal, že cigarety pri sebe nemá, tak jeden z nich mu povedal „do piči, daj cigaretu, lebo ci príjem“ a následne ten Róm vopchal svoju ruku do vrecka teplákov a vytrhol mu z vrecka mobil, ktorý mu z rúk spadol na zem a vzápätí ho druhou rukou udrel päšťou do oblasti tváre, v dôsledku čoho sa chytil za hlavu a predklonil sa, kedy dostal úder do hlavy od druhého Róma. Vzápätí začal utekať smerom ku Kauflandu. V závere svojej výpovede definitívne upresnil, že z tých štyroch Rómov ho udreli dvaja a dvaja mu neurobili vôbec nič, pričom je pravdou, že bol pod tlakom a v strese a navyše bol noc, preto nevie s určitosťou povedať ktorí dvaja z tých štyroch Rómov ho napadli a udreli.

Zo svedeckej výpovede svedka H. Z. bolo zistené, že v tú noc bol spoločne s oboma obžalovanými a Y. X. na autobusovej stanici v Trebišove, kedy obžalovaný Z. Š. mal napadnúť jedného chlapca, ktorý nemal ucho, a to tak, že mal prvotne od neho pýtať cigaretu a následne ho udrieť do oblasti tváre. Svedok uviedol, že obžalovaný Y. X. poškodenému neurobil nič a že konania sa dopustil len obžalovaný Z. Š.. Pokiaľ ide o veci, ktoré patrili poškodenému, ako telefón, zapaľovač a prsteň, tieto veci zobral obžalovaný Z. Š.. Aj tento svedok bol vyzvaný, aby odstránil niektoré rozpory vo svojich výpovediach, pokiaľ ide o výpoveď na hlavnom pojednávaní a jeho výpoveď z prípravného konania, pričom bolo konštatované, že jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní je v podstate totožná s výpoveďou z prípravného konania s výnimkou toho, že poškodeného mal udrieť len Z. Š., H. B. H. Y. X..

Po vypočítaní všetkých osôb, ktoré boli navrhované, aby boli osobne vypočítané v rámci dokazovania pred súdom na hlavnom pojednávaní, nemal ani prokurátor a ani obžalovaní ako ani ich obhajcovia žiadne ďalšie návrhy na osobné výsluchy svedkov, resp. znalcov a preto súd v súlade so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania pristúpil k vykonaniu ďalšieho dokazovania, a to prečítaním a oboznámením listinných dôkazov, znaleckých posudkov, pripojených spisov, charakteristík obžalovaných a odpisov registra trestov.

Zo znaleckých posudkov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorými boli vyšetované duševné stavy oboch obžalovaných, bolo zistené, že obžalovaný Y. X. v čase spáchania skutku netrpel a ani toho času netrpí na žiadnu duševnú chorobu. U obžalovaného ide o nevyrovnaný vývoj osobnosti s asociálnymi rysmi a podpriemerným intelektom. Jeho schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania ako aj schopnosť svoje konanie ovládať v čase spáchania skutku bola zmenšená len pod vplyvom alkoholu. Znalci taktiež konštatovali, že obžalovaný Y. X. je schopný chápať zmysel trestného konania a tak isto v čase spáchania skutku chápal zmysel trestného konania. Závislosť od alkoholu ani od iných návykových látok u neho zistená nebola a teda uloženie ochranného protialkoholického ani protitoxikomanického liečenia nie je potrebné. V závere znalci konštatujú, že obžalovaný Y. X. nie je duševne chorý, jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska nie je pre spoločnosť nebezpečný, a teda ochranné psychiatrické liečenie nie je potrebné.

Zo znaleckého posudku v prípade obžalovaného Z. Š. bolo zistené, že ani tento v čase spáchania skutku netrpel a ani toho času netrpí na žiadnu duševnú chorobu a že ide u neho o nevyrovnanú osobnosť s antisociálnymi rysmi. Jeho schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania ako aj schopnosť svoje konanie ovládať v čase spáchania skutku bola zmenšená len pod vplyvom alkoholu a návykovej látky toluénu. Znalci taktiež konštatovali, že obžalovaný Z. Š. je schopný chápať zmysel trestného konania a tak isto v čase spáchania skutku chápal zmysel trestného konania. U obžalovaného Z. Š. boli zistené prejavy alkoholizmu na rozhraní II. - III. vývojovej fázy, zatiaľ bez chorobného návyku a bez výraznejšej závislosti od alkoholu, ako aj príležitostné zneužívanie organických rozpúšťadiel /toluén/ bez návyku a bez závislosti. Znalci taktiež uviedli, že vzhľadom k tomu, že obžalovaný Š. väčšinu svojho života strávil vo výkone trestu odňatia slobody, nemohla sa u neho rozvinúť výraznejšia závislosť od alkoholu, ani od iných návykových látok. U obžalovaného Š. bolo taktiež konštatované, že úplnú neschopnosť rozpoznať ani ovládať svoje konanie pod vplyvom návykových látok /alkohol, toluén/ v čase spáchania skutku znalci nezistili. Obžalovaný Š. nie je duševne chorý, jeho pobyt na slobode z hľadiska psychiatrického nie je pre spoločnosť nebezpečný, avšak pod vplyvom návykových látok je pravdepodobná recidíva trestnej činnosti. Záverom znalci konštatovali, že ochranné psychiatrické liečenie nie je potrebné a ochranné protialkoholické ani protitoxikomanické liečenie vzhľadom na antisociálnu osobnosť obžalovaného by nespĺnilo svoj účel.

Z potvrdení o zaistení vecí bolo zistené, že príslušníci PZ ktorí zasahovali bezprostredne po skutku u obžalovaného Z. Š. H. zaistili plynový zapaľovač a u obžalovaného Y. X. mobilný telefón zn. Sony Ericsson.

Zo zápisov o dychových skúškach oboch obžalovaných súd zistil, že obaja obžalovaní boli jednoznačne pod vplyvom alkoholu, nakoľko zhruba dve hodiny po samotnom skutku im boli namerané hodnoty, a to konkrétne u obžalovaného Z. Š. 0,26 mg/l a u obžalovaného Y. X. 0,33 mg/l.

Z charakteristík z miest pobytu obžalovaných bolo zistené, že obžalovaný Y. X. je prihlásený k trvalému pobytu v obci Kravany, pričom je nezamestnaný, vedený v evidencii ÚPSVaR. Je to problematický chlapec, ktorý už teraz je notorickým zlodejom, zapája sa do rôznych krádeží v obci so svojimi kumpánmi. Je nepoučiteľný, na upozornenia nereaguje a jeho rodičia ho nezvládajú. Z charakteristiky obce Čičarovce, pokiaľ ide o obžalovaného Z. Š., bolo konštatované, že menovaný bol v apríli 2014 prepustený z trestu odňatia slobody a odvtedy sa v obci nezdržoval. Bližšie informácie o jeho osobe obci nie sú známe.

Podľa odpisu registra trestov bol obžalovaný Y. X. päťkrát súdne trestaný, vždy za majetkovú trestnú činnosť, prevažne za prečiny krádeže podľa § 212 Trestného zákona, naposledy rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 2.4.2015, sp. zn. 7T/125/2014, ktorým bol odsúdený pre prečin krádeže podľa § 212 ods.1 Trestného zákona a bol mu uložený súhrnný podmienený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka so skúšobnou dobou 2 roky.

Podľa odpisu z registra trestov obžalovaného Z. Š. bolo zistené, že menovaný bol šesťkrát súdom trestaný za majetkovú, ale aj násilnú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený Okresným súdom Michalovce, a to rozsudkom zo dňa 25.3.2013 pod sp. zn. 1T/51/2013, pričom bol uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods.1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom uvedený trest vykonal dňa 22.4.2014, teda krátko predtým ako sa dopustil tohto trestného činu, ktorý sa mu teraz kladie za vinu.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Košice bolo konštatované, že obžalovaný Z. Š. počas výkonu väzby mal adaptačné problémy na podmienky v ústave, pričom formácia klienta v podmienkach štandardného režimu výkonu väzby prebieha v žiaducom sociálnom smere, no s problémami. Taktiež u neho bol evidovaný disciplinárny trest, a to pokarhanie za sebapoškodenie. Nakoľko pracovne zaradený nebol, jeho pracovnú morálku ústav nevedel hodnotiť.

Zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Viery Truskovej, PhD. z odboru psychológia, klinická psychológia dospelých bolo zistené, že obžalovaný Z.Š. Š. má výrazne vysoké skóre vo faktoroch návykovosti a kriminality. Fakt, že sa prejavili tieto zvýšené hodnoty, úzko súvisí s predispozíciou obžalovaného k neurostabilite. Z uvedeného znaleckého posudku taktiež vyplynulo, že uloženie trestu odňatia slobody na doživotie by vyriešilo aktuálny stav, ako aj páchanie ďalšej trestnej činnosti. Znalkyňa taktiež konštatovala, že prevažnú časť svojho života obžalovaný prežil vo výkone trestu a v súčasnosti nie je jeho adaptácia do spoločnosti optimálna, rovnako pre prostredie, v ktorom sa pohybuje, v čase, ak nie je vo väzbe alebo vo výkone trestu. Obžalovaný nemá vytvorené podmienky ako a kde by sa po ukončení výkonu väzby, resp. výkonu trestu etabloval. Znalkyňa taktiež konštatovala za predpokladu, že by mu bol uložený trest v nižšej trestnej sadzbe, bolo by nutné zabezpečiť systém resocializačných výchovných opatrení, ktoré by znížili predpoklad pokračovania v páchaní trestnej činnosti.

Po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo i súhrnne bolo preukázané, že obaja obžalovaní svojimi konaniami naplnili všetky znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona.

K otázke viny: Súd mal za preukázané, že skutok sa stal tak ako je opísaný v obžalobe a že sa ho dopustili obaja obžalovaní a preto ich uznal za vinných aj napriek skutočnosti, že obžalovaný Z. Š. to poprel. Obžalovaný Y. X. sa ku skutku priznal a preto v jeho prípade súd o vine dokazovanie nevykonával.

Vykonaným dokazovaním v rámci hlavného pojednávania však bola preukázaná aj vina obžalovaného Z. Š.. Predovšetkým je usvedčený celým radom vykonaných dôkazov a ich vzájomnou kombináciou a prepojením. Ide najmä o presvedčivú výpoveď obžalovaného Y. X., ktorý ako v prípravnom konaní, tak aj v konaní pred súdom podrobne a detailne opísal celý priebeh skutku. Je zjavné že to bol práve obžalovaný Š., ktorý nabádal ostatné tri osoby, aby pristúpili k poškodenému a toho konfrontovali, pričom práve obžalovaný Š. slovami „do piči, daj cigaretu, lebo ci prijebem“ najprv takto slovne napadol poškodeného a vzápätí strčil ruku do vrečka jeho teplákov a vytrhol mu z vrečka mobil, ktorý mu z rúk spadol na zem a vzápätí ho druhou rukou udrhel päťou do oblasti tváre, v dôsledku čoho sa chytil za hlavu a predklonil sa, kedy dostal úder do hlavy aj od obžalovaného Y. X.. Túto verziu potvrdzuje taktiež výpoveď samotného poškodeného N. B., ktorý vypovedal totožne. Je síce pravdou že v strese a strachu nevie s určitosťou povedať, ktorí dvaja s tých štyroch Rómov ktorí ho obklúčili ho napadli a udreli, nakoľko bola tma a celé sa to zomlelo veľmi rýchlo, no nič to nemení na skutočnosti, že incident sa neodohral tak ako je opísaný v obžalobe. Taktiež z výpovede svedka H. Z. jednoznačne vyplýva, že to bol práve Z. Š., ktorý napadol a udrhel poškodeného spôsobom ako bol vyššie opísaný. Na hlavnom pojednávaní bez najmenších pochyb označil obžalovaného Š. za iniciátora celej udalosti a hlavného aktéra celého skutku. Práve vzájomné prepojenie svedeckých výpovedí poškodeného N. B., spoluobžalovaného Y. X. H. U. H. Z. dáva súdu dostatočný podklad k tomu, aby mohlo byť konštatované, že obžalovaný Š. je vinný z tohto skutku v zmysle podanej obžaloby. Je potrebné doplniť, že svedok Y. X. najprv v prípravnom konaní zhodne vypovedal ako ostatní účastníci skutku, ktorí usvedčujú obžalovaného Z.B. Š. a teda taktiež usvedčoval obžalovaných, no na hlavnom pojednávaní svoju výpoveď úplne zmenil. Rozpor vo svojich výpovediach nevedel odstrániť ani po opätovnom vyzvaní, čo len potvrdzuje názor súdu, že svoju výpoveď zmenil v snahe pomôcť obom obžalovaným, no najmä obžalovanému Š., keďže všetci aktéri v čase konania hlavného pojednávania mali dostatočnú vedomosť

o výške možného trestu najmä pokiaľ ide o obžalovaného Z. Š.. Nič to ale nemení na skutočnosti, že na túto výpoveď svedka, ako na usvedčujúci dôkaz proti obžalovaným súd nemohol prihliadať.

Taktiež z potvrdení o zaistení veci jednoznačne vyplýva, že u obžalovaných boli zaistené veci patriace poškodenému, konkrétne u obžalovaného Š. umelohmotný plynový zapaľovač a u obžalovaného X. mobilný telefón zn. Sony Ericsson. Týmto dôkazom je absolútne vyvrátené tvrdenie obžalovaného Š., že pri sebe nemal žiadne veci, ktoré boli ulúpené poškodenému a preto súd túto verziu obžalovaného Š. vyhodnotil ako jeho prirodzenú obranu v snahe vyhnúť sa akémukoľvek trestu.

K otázke trestu: Pri určení druhu a výmery trestu s prihliadnutím na zabezpečenie jeho výkonu súd postupoval v zmysle § 34 Trestného zákona a prihliadol najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku ako aj na osoby páchatel'ov, ich pomery a možnosti ich nápravy.

Pokiaľ ide o obžalovaného Y. X., u ktorého vina nebola spochybnovaná, pri určovaní druhu a výmery trestu súd vzal do úvahy najmä poľahčujúce a priťažujúce okolnosti. U obžalovaného X. boli zistené poľahčujúce okolnosti, a to konkrétne v zmysle § 36 písm. l/, n/, teda že priznal sa a trestný čin úprimne oľutoval, ako aj skutočnosť, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom a boli konštatované priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h/, m/ Trestného zákona, teda, že spáchal viac trestných činov ako aj skutočnosť, že bol už v minulosti odsúdený. Súd mal povinnosť v jeho prípade uložiť súhrnný trest, nakoľko tohto skutku sa dopustil predtým, ako bol Okresným súdom Trebišov, pod sp. zn. 7T/125/2014, vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin. V dôsledku rovnakého pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa trestná sadzba v jeho prípade nezmenila, a teda ostala v pôvodnom rozpätí 3 až 8 rokov. Súd dospel súd k záveru, že je nevyhnutné uložiť obžalovanému trest odňatia slobody nepodmienečný, nakoľko všetky predchádzajúce tresty boli podmienečné, ktoré evidentne nespĺnili svoj výchovný, preventívny a represívny účel a s prihliadnutím na to, že doposiaľ sa dopúšťal prevažne majetkovej trestnej činnosti a v tomto prípade ide o prvý prípad násilnej trestnej činnosti, uložil mu trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby v súlade s návrhom prokurátora ako aj obhajcu obžalovaného, teda vo výmere troch rokov. Pre výkon uloženého trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto prečinu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Nakoľko bol uložený súhrnný trest odňatia slobody, súčasne bol zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 2.4.2015 pod sp. zn. 7T/125/2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

V prípade obžalovaného Z. Š. bolo povinnosťou súdu prihliadnúť najmä na doterajšiu kriminálnu minulosť obžalovaného, keďže už samotný prokurátor v podanej obžalobe poukázal na ustanovenie § 47 ods.2 Trestného zákona, teda na uplatnenie zásady „trikrát a dost“. Z pripojených spisov Okresného súdu Michalovce pod sp. zn. 4T 239/98, 1T 107/99 a 1T 257/02, ktoré boli na hlavnom pojednávaní súdu oboznámené vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T/239/98 zo dňa 16.7.1998 bol právoplatne odsúdený okrem iného i za trestný čin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 9 ods.2 k § 234 ods.1 a iné Tr. zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ďalším rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 1T 107/99 zo dňa 3.6.1999 bol právoplatne odsúdený okrem iného aj za trestný čin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 9 ods.2 k § 234 ods.1, ods.2 písm. b/ a iné Tr. zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody a taktiež rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 1T 257/02 zo dňa 19.9.2002 bol právoplatne odsúdený okrem iného aj za trestný čin lúpeže ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods.1, § 234 ods.1, ods.2 písm. b/ a iné Tr. zák. účinného do 31.12.2005 k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, pričom všetky uvedené tresty aj vykonal. Všetkými týmito rozsudkami bol obžalovaný právoplatne odsúdený za násilnú trestnú činnosť, okrem iného taktiež za trestný čin lúpeže vo všetkých troch prípadoch, preto je nepochybné, že u obžalovaného je splnená zákonná podmienka podľa § 47 ods.2 Trestného zákona, a teda že obžalovaný už bol za trestný čin lúpeže dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody. Dokonca v prípade obžalovaného je to štvrtý prípad, kedy sa dopustil totožného trestného činu, teda zločinu lúpeže. Možno teda konštatovať, že u obžalovaného ide v podstate o zásadu „4 krát a dost“, pričom len v dôsledku toho, že v roku 2002, keď bol naposledy odsúdený rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 19.9.2002 sp. zn. 1T 257/02, ešte nebol v platnosti Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. /účinný od 1.1.2006/, a teda táto zásada „tri krát a dost“ v poslednom prípade lúpeže ešte nebola v platnosti. Je síce pravdou, že posledného trestného činu lúpeže sa dopustil, resp. bola zaň odsúdený

v roku 2002, a teda dosť dlhú dobu nespáchal žiadny trestný čin, resp. nebol zaň odsúdený, no bolo to najmä v dôsledku toho, že posledný trest odňatia slobody /122 mesiacov nepodmienečne/ vykonal dňom 19.5.2012, teda približne 2 roky po prepustení z posledného výkonu trestu sa opätovne dopustil totožnej násilnej trestnej činnosti, teda zločinu lúpeže podľa § 188 ods.1 Trestného zákona. Je však ešte potrebné podotknúť, že medzitým bol odsúdený Okresným súdom Michalovce, a to rozsudkom zo dňa 25.3.2013 pod sp. zn. 1T/51/2013, pričom bol uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods.1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom uvedený trest vykonal dňa 22.4.2014, teda krátko predtým ako sa dopustil tohto trestného činu, ktorý sa mu teraz kladie za vinu.

Podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona, trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že

- a) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- b) nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

Podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za dokonaný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, ublíženia na zdraví podľa § 155, nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2, 3 alebo 4, obchodovania s ľuďmi podľa § 179, zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 181, brania rukojemníka podľa § 185, zavlečenia do cudziny podľa § 187, lúpeže podľa § 188, vydierania podľa § 189 ods. 2, 3 alebo 4, hrubého nátlaku podľa § 190 alebo § 191 ods. 2, 3 alebo 4, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, 3 alebo 4, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, všeobecného ohrozenia podľa § 284, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, teroru podľa § 313 alebo § 314, násillného prekročenia štátnej hranice podľa § 354 ods. 2, 3 alebo 4, prevádzkačstva podľa § 355 ods. 3, 4 alebo 5, výroby detskej pornografie podľa § 368, genocídia podľa § 418, terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419 alebo neľudskosti podľa § 425, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. a) a b); inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

Podľa § 437 ods. 5 Trestného zákona, ustanovenie § 47 ods. 2 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Pre úplnosť sud konštatuje, že obžalovaný bol v minulosti (za účinnosti zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov) trikrát odsúdený mimo iného aj za trestný čin lúpeže podľa § 234 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, preto je nevyhnutné poukázať taktiež na prechodné ustanovenia uvedené v § 437 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., ktoré dávajú zákonný podklad k tomu, aby vôbec prichádzalo do úvahy uplatnenie zásady „trikrát a dost“.

Uloženie trestu, ktorý zohľadňuje nebezpečnosť páchatel'a vyplývajúcu z jeho recidívneho správania je otázkou súvisiacou s funkciou trestov, konkrétne s funkciou trestnej represie, ktorá zabezpečuje ochranu spoločnosti pred trestnou činnosťou zabránením páchatel'ovi páchať ďalšie trestné činy jeho izoláciou vo výkone trestu odňatia slobody. Napokon samotný Európsky súd pre ľudské práva túto funkciu trestu uznáva a uvádza, že jednou zo základných funkcií odňatia slobody je ochrana spoločnosti, napríklad tým, že zabraňuje odsúdenému recidívu.

Skutočnosť, že podmienka uvedená v § 47 ods. 2 Trestného zákona bola naplnená, je nepochybná. Ide o taxatívny výpočet trestných činov, pri ktorých prichádza do úvahy, po splnení ďalších zákonných podmienok, uplatnenie zásady „trikrát a dost“. Obžalovaný bol za konkrétny dokonaný trestný čin (trestný čin lúpeže podľa § 188 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., resp. v jeho prípade podľa

§ 234 Trestného zákona účinného do 31.12.2005) uvedený v tomto ustanovení, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody. Obžalovaný bol dokonca trikrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, navyše za dokonané trestné činy, teda nie len v štádiu pokusu, čo by však taktiež postačovalo, pokiaľ ide o uplatnenie tejto zásady.

Pri rozhodovaní súdu o možnosti uloženia trestu odňatia slobody na doživotie je nevyhnutné, aby boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 47 ods.1 písm. a/, b/ Trestného zákona, teda že uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a taktiež že nie je nádej, žeby páchatela bolo možné napraviť trestnom odňatia slobody na dobu do 25 rokov. Súd si je plne vedomý toho, že tieto podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, splnené aj boli, keďže je jednoznačne preukázané, že v prípade obžalovaného Z. Š. uloženie doživotného trestu odňatia slobody vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, keďže sa v podstate totožnej násilnej trestnej činnosti dopustil už v štvrtom prípade. Mimo iného sa dopúšťal v minulosti taktiež majetkovej trestnej činnosti. Čo sa týka ďalšej nevyhnutnej podmienky, dospel súd k záveru, že v jeho prípade nie je nádej, že by ho bolo možné napraviť trestnom odňatia slobody na dobu do 25 rokov. Jednak tak súd konštatuje vzhľadom na znalecký posudok znalkyne z odboru psychológie, aj keď súd je si plne vedomý toho, že záver o tom, či nie je nádej, žeby páchatela bolo možné napraviť trestom odňatia slobody do 25 rokov, je otázkou právnou, ktorej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci súdu. Znalecký posudok v takýchto prípadoch tvorí len základ a podklad k rozhodovaniu, pokiaľ ide o pohľad psychológa na možnú prognózu prevychovateľnosti páchatela. V prípade obžalovaného Z. Š. je súd toho názoru, že akákoľvek nádej a prognóza resocializácie, a teda možnosť jeho nápravy neprichádza do úvahy s prihliadnutím na jeho doterajšiu kriminálnu minulosť, kedy sa opätovne dopúšťa totožnej násilnej trestnej činnosti, a ako už bolo vyššie spomenuté, ide už o štvrtý prípad trestného činu lúpeže. Súd ešte upriamuje pozornosť na to, že v prípade možnosti ukladania trestu odňatia slobody na doživotie podľa § 47 ods.1 Trestného zákona ide o fakultatívny prípad ukladania trestu odňatia slobody na doživotie, no v prípade § 47 ods.2 Trestného zákona ide o obligatórne ukládanie trestu odňatia slobody na doživotie, čo znamená, že ak sú formálne podmienky splnené, súd musí trest odňatia slobody na doživotie takému páchatelovi trestného činu uložiť. Súd prihliadal taktiež na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keďže má za to, že pre rozhodnutie o uložení alebo neuložení trestu odňatia slobody na doživotie nemožno ani opomenúť poľahčujúce, resp. priťažujúce okolnosti, keďže tieto by v konkrétnom prípade mohli dokonca viesť v rozhodnutí súdu o neuložení doživotného trestu, avšak v prípade obžalovaného neboli zistené žiadne poľahčujúce okolnosti, naopak bola zistená len priťažujúca okolnosť v zmysle § 37 písm. m/, teda, že bol v minulosti už za trestný čin odsúdený. V súhrne možno preto uzavrieť, že v jeho prípade boli splnené všetky formálne a zákonné podmienky uvedené v § 47 ods.1 a ods. 2 Trestného zákona, a teda je na mieste uloženie trestu odňatia slobody na doživotie. Pre výkon uloženého trestu odňatia slobody na doživotie bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v súlade s § 48 ods.3 písm. a/ Trestného zákona.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj citované odôvodnenie, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.